

Bu yazının amacı Che Guevara'nın Küba'nın o dönemdeki genel politikasından ayrı olmadığını açıklanmasıdır. Che'nin hareket tarzının özgün özellikleri vardı ama genel olarak bakıldığında hareket tarzı Küba'nın genel politikasından ayrı değildi.

Küba 1959'dan itibaren devrim ihraç etmeye çalışmıştır ve ilk hedef Güney ve Orta Amerika ülkeleridir.

Küçük bir ülke olarak Küba, ABD'nin yakınında yalnızdı. SSCB'nin açık desteği olmakla birlikte bölgesindeki tecritten kurtulmak istiyordu. ABD Küba'yı bölge ülkelerini tavır almaya zorlayarak tecrit etmişti. Küba'nın cevabı bölgeye devrim ihracı oldu.

Bölgenin değişik ülkelerinde gerilla savaşına hazırlanan örgütler Küba'yı askeri eğitim yapabilecekleri, sıkıştıklarında deniz aşırı olduğu için başarabilirlerse kaçabilecekleri bir alan olarak kullandı. Bu örgütler askeri eğitimlerinin ardından ülkelerine döndüklerinde tutunamadılar ve ordu tarafından kısa sürede yok edildiler.

Bölge ülkelerinin devrimci örgütleri Havana'da iki kez toplandı ve iki açıklama yayınlandı. Her iki açıklamayı da okuyan Fidel Castro burada ABD emperyalizmine, onunla işbirliği içindeki yerli oligarşilere ve gerilla savaşına karşı olan bölge ülkelerindeki komünist partilerine yüklenir. Bunların önde geleni Venezüella Komünist Partisi'dir. Bu partinin merkez komitesi üyesi olan Douglas Bravo gerilla savaşına katıldığı için partiden ihraç edilecektir. Gerçekte parti gerilla savaşını desteklemektedir ama amacı gerillayı iktidardaki yönetime karşı pazarlık gücü olarak kullanmaktır. Buna hizmet etmeyen silahlı mücadeleye karşıdır.

Bölge ülkelerindeki bütün gerilla savaşları kısa veya uzun sürede başarısız olur. Che'nin gerillası bu anlamda tek örnek değildir.

Başarı için daha uzun süre beklemek gerekecektir, ta ki 1979'da Nikaragua'da Somoza'nın

devrilmesine kadar...

Küba'nın bir başka devrim ihracı çabası Che'nin de katıldığı ama Küba'nın da 300 kadar asker gönderdiği Kongo'dur. Önceki yazıda belirtildiği gibi bu çaba başarısızlıkla sonuçlanır. Bu sadece Che'nin değil genel olarak Küba'nın başarısızlığıdır.

İkinci örnek ise Angola'dır. Portekiz'de 1974'te Karanfil devriminden sonra bağımsızlığını kazanan Angola'da kısa süre sonra iç savaş başlar. MPLA adlı örgüt sosyalizm yanlısı iken UNITA ve başka bir örgüt ABD ve kendilerine açık destek veren zamanın ırkçı Güney Afrika yönetimi yanlısıdır. SSCB MPLA'ya silah yardımı yapmaktadır ama yeterli olmamaktadır. Küba, Angola'nın isteği üzerine adaya asker gönderir: 35 bin kişi. Güney Afrika'nın da ülkeye askeri müdahalesi sonucu uzun süren iç savaşı MPLA kazanacaktır.

Küba zamanın Üçüncü Dünya ülkelerinin bağımsızlıklarını kazanması için ve emperyalizme karşı mücadelelerinde destek oluyordu ancak bunu sadece enternasyonalizm kapsamında görmemek gerekir.

Küba nüfusunun yaklaşık yüzde 30'u Afrika kökenlidir. 1500'lü yıllardan başlayarak Batı Afrika'dan yaklaşık bir milyon kişi köle olarak Amerika'ya götürülür. Bunların bir bölümü de Küba'ya getirilecektir. İşleri köle olarak özellikle tarım üretiminde çalışmaktır. Zaman içinde yerli nüfusla karışırlar.

Küba nüfusunun bu özelliği nedeniyle adadaki sosyalist yönetimin Afrika'ya sadece sömürgeciliğe karşı savaş ve enternasyonal dayanışma olarak değil, nüfusunun üçte biri de yıllar önce buradan getirildiği için özel bir ilgisi olmuştur.

Küba neresi, Afrika neresi sorusunun cevabı sadece enternasyonalizm ve sömürgeciliğe karşı mücadele değildir. Küba Angola'daki savaşta yaklaşık 4000 asker kaybeder. Ek olarak bu ülkeye çok sayıda öğretmen ve doktor da gönderecektir.

Kongo ile Angola'daki durum farklıdır.

Kübalılar Kongo'ya kurtuluş savaşı örgütlemek için gelmişti. Ülkede bunu yürüten önemli bir güç yoktu; dışarıdan gelen ve ülkeyi de tanımayanların da bunu yapabilmesi mümkün değildi.

Angola'da ise yerli bir güç vardır, MPLA ve Küba'nın askeri olarak yapacağı bu güçle birlikte savaşmaktır.